



Stichting **Mobiele Collectie
Nederland**



Jaarverslag 2023

Inhoudsopgave

.....	1
VERSLAG VAN HET BESTUUR	3
ACTIVITEITEN IN 2023	5
REGULIER OVERLEG OCW – MCN	5
PLATFORM MOBIEL ERFGOED	5
NATIONAAL REGISTER MOBIEL ERFGOED (NRME)	6
<i>A. Moderne technologie</i>	6
<i>B: Twee fasen: gaandeweg 2023 is de projectgroep NRME tot het inzicht gekomen dat het verstandiger is om niet alle plannen en ambities in een keer mee te nemen, maar het project onder te verdelen in twee fasen.</i>	7
ATLAS HISTORISCHE INFRASTRUCTUUR EN MOBIEL ERFGOED	7
FINANCIEEL JAARRAPPORT 2023	8
BESTUUR MCN	9
ANBI-INFORMATIE	10

De Stichting Mobiele Collectie Nederland zet zich in voor de *totstandkoming* en het *behoud* van een collectie mobiel erfgoed die een representatief en authentiek beeld geeft van de Nederlandse mobiliteitsgeschiedenis en de algemeen-maatschappelijke geschiedenis die daarmee samenhangt.

KvK 27257865

Bank NL 26 RABO 0307 7347 06

Verslag van het bestuur

De Stichting Mobiele Collectie Nederland (MCN) bestaat sinds het jaar 2000 en heeft zich ten doel gesteld een essentiële bijdrage te leveren aan de totstandkoming van een collectie Nederlands mobiel erfgoed (een 'mobiele collectie Nederland') als een evenwichtig samengestelde collectie historische vervoermiddelen, die een representatief en authentiek beeld geeft van de historische ontwikkeling van de mobiliteit in Nederland en de algemeen-maatschappelijke geschiedenis die daarmee samenhangt.

Die collectie moet kwalitatief hoogwaardig, gevarieerd, samenhangend, informatief, goed toegankelijk en ruimtelijk gespreid zijn. Bovendien zal duurzaamheid met betrekking tot behoud en presentatie van de collectie gegarandeerd moeten zijn. MCN is ervan overtuigd dat het in werkende staat behouden en presenteren van (een deel van) die collectie essentieel is.

De stichting MCN ontwikkelt daartoe werkzaamheden op een aantal terreinen, waaronder

- **Het Nationaal Register Mobiel Erfgoed:** Het creëren van een overzicht van de totale collectie mobiel erfgoed in ons land en inzicht in de culturele waarde daarvan.
- **Draagvlak:** Het ontwikkelen van draagvlak voor behoud en gebruik van mobiel erfgoed, zowel bij de politiek als bij het publiek.
- **Kansen en bedreigingen:** Het signaleren van kansen en bedreigingen bij het behoud en gebruik van het mobiel erfgoed; het aandragen van oplossingen voor bedreigingen en het stimuleren bij het benutten van kansen bij behoud en gebruik van mobiel erfgoed.

Waar het werkend behoud van mobiel erfgoed essentieel is, zal met de alsmaar toenemende druk van wet- en regelgeving omgegaan moeten worden.

Belangenbehartiging wordt op dat gebied essentieel; onderdeel daarvan is overleg met en adviseren van de overheid.

De basis voor alle werkzaamheden van MCN (en hopelijk straks van alle belangstellenden, belanghebbenden en overheden) wordt gevormd door het Nationaal Register Mobiel Erfgoed. Het is van het grootste belang dat dit register als een onafhankelijk overzicht ontwikkeld en gepositioneerd wordt.

Op veel terreinen zijn in 2023 belangrijke activiteiten ontplooid en resultaten geboekt. U leest daarover hierna meer. Een belangrijk wapenfeit was het verschijnen van het nieuwe MCN-beleidsplan voor de periode 2023-2026 dat in begin 2023 werd vastgesteld.

Daarnaast waren enkele hoogtepunten het bezoek aan minister Harbers van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de kennismaking van staatssecretaris Uslu (Cultuur en Media) met mobiel erfgoed op 11 oktober in Leiden. Aan het eind van het jaar kwam bericht dat de restauratieregeling mobiel erfgoed van het Mondriaan Fonds weer in ere is hersteld.

Het bestuur van MCN kwam in 2023 10 keer bij elkaar in een bestuursvergadering. Daarnaast vond er op 7 december een overleg plaats met de voorzitters van de vier koepels de Federatie Historische Automobiel- en Motorfietsclubs (FEHAC, historische wegvoertuigen), Historisch Railvervoer Nederland (HRN, historische treinen en trams), de Federatie Varende Erfgoed Nederland (FVEN, historische schepen) en de Nationale Federatie Historische Luchtvaart (NFHL, historische vliegtuigen).

De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat de stichting MCN als organisatie met een capaciteitsprobleem kampt. Alle werkzaamheden worden door vrijwilligers verricht in hun vrije tijd. Daartoe kan niet altijd in alles wat in principe van belang wordt geacht ook daadwerkelijk worden geparticipeerd en blijven sommigen zaken langer liggen dan gewenst. Professionalisering van MCN staat dan ook hoog op de prioriteitenlijst van MCN.

Activiteiten in 2023

Regulier overleg OCW – MCN

Om de twee maanden vindt een overleg plaats tussen een delegatie van MCN en de betrokken beleidsambtenaar van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. Onderwerpen die in 2023 aan de orde kwamen zijn onder meer:

- De beleidsreactie van staatssecretaris Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mevrouw Uslu, op het rapport 'beleidsdoorlichting Erfgoed' van de DSP-groep. In die beleidsreactie komt ook het mobiele erfgoed aan de orde. Mevrouw Uslu schijft hierover onder andere: *In samenspraak met de sector zal ik de aankomende periode gaan werken aan een nieuwe beleidslijn op het gebied van mobiel erfgoed, waarin ik, naast de duurzaamheidsopgave ook de vraag in hoeverre er een passender beschermingsbeleid moet komen, zal betrekken.* Voor de mobiel-erfgoedsector biedt dit mooie kansen, maar de vraag is op welke wijze de sector hierbij betrokken kan en wil zijn.
- Het gebrek aan stallingsruimte voor mobiel erfgoed.
- Het Regulier overleg op 10 juni was geheel gewijd aan de Restauratieregeling mobiel erfgoed, in aanwezigheid van mensen van het Mondriaan Fonds. Aan het eind van 2023 werd duidelijk dat de regeling weer in ere is hersteld en dat er 1,4 miljoen euro voor beschikbaar is.
- De voortgang van de ontwikkeling van het Nationaal Register Mobiel Erfgoed.
- Het versterken van de contacten met het ministerie van I&W, in vervolg op het bezoek aan minister Harbers.
- De energietransitie, fossiele brandstoffen en duurzaamheid.

Platform Mobiel Erfgoed

Het Platform Mobiel Erfgoed (een samenwerking tussen de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en MCN) was op 8 juni 2023 gewijd aan de energietransitie, naar aanleiding van de gemeenschappelijke Verklaring voor duurzaam mobiel erfgoed waarin visie en intenties van de vier mobiele erfgoedsectoren en MCN zijn vastgesteld. De vraag hoe deze intentieverklaring kan worden omgezet in beleid en praktijk en wat dat betekent voor behouden, beheren en presenteren van mobiel erfgoed, stond centraal tijdens deze middag. Vertegenwoordigers van de vier sectoren vertelden over de uitdagingen die de energietransitie meebrengt voor hun sector en daarnaast vond een boeiende discussie plaats met deelnemers in de zaal. Het Platform Mobiel Erfgoed van 8 juni is terug te zien op: channel.royalcast.com/cultureelerfgoed/#!/cultureelerfgoed/20230608_1

Het Platform gehouden op 5 december had als thema *Mobiel erfgoed in museum en archief*. Musea en archieven zitten boordevol mobiel erfgoed en zijn een rijke en veelzijdige bron waar iedereen rijkelijk uit kan putten. Vragen als: *hoe kunnen we de onderlinge relatie versterken? Hoe vergroten we de zichtbaarheid van de mobiele collectie Nederland in musea en archieven? En welke rol spelen particuliere eigenaren bij het behoud van beeld- en archiefmateriaal van hun mobiele erfgoed?* kwamen aan de orde. Sprekers van het Nederlands Openluchtmuseum, het Nederlands Centrum voor Autodocumentatie, het Nationaal Archief, het Instituut voor Beeld & Geluid en van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed over mobiel erfgoed in particulier bezit.

Een volledig verslag van deze bijeenkomst staat op:

channel.royalcast.com/cultureelerfgoed/#!/cultureelerfgoed/20231205_1

Nationaal Register Mobiel Erfgoed (NRME)

Eind 2022 is begonnen met het opstellen van een geactualiseerd Plan van Aanpak voor de vernieuwing van het NRME. De belangrijkste uitgangspunten waren:

- compleet overzicht van het Nederlandse mobiele erfgoed
- aantrekkelijke en inspirerende publieksingang
- aansluiten bij nieuwe visie op gegevensuitwisseling (Linked Open Data¹, LOD)
- hoge kwaliteit van de inhoud, waardoor deze gemoderniseerde versie voor overheden en subsidiegevers de nieuwe standaard voor mobiel erfgoed is.

Begin 2023 is dit PvA verder uitgewerkt tot een aanvraag voor het Mondriaan Fonds en later ook voor het Cultuurfonds. Inmiddels hebben beide fondsen een subsidie toegezegd. Voor de rest is 2023 vooral gebruikt om te overleggen met diverse partijen om MCN heen, met als doel het globale plan te concretiseren en te kijken op welke punten zij MCN zouden kunnen helpen het project te realiseren. De belangrijkste partijen zijn: het Netwerk Digitaal Erfgoed (NDE), de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), het Nederlands Instituut voor Beeld & Geluid (B&G), het RCE-project FARO en de Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW).

Dit alles heeft geleid tot de volgende stand van zaken aan het eind van het jaar 2023:

- A. **Moderne technologie:** Zeker door de gesprekken met NDE is MCN ervan overtuigd een goed keuze te hebben gemaakt door te kiezen voor de standaarden van Linked Open Data en Resource Description Framework² (RDF). Dit is/wordt binnen de erfgoedwereld echt de nieuwe standaard, waarmee gegevens onderling kunnen worden gekoppeld, wat voor het publiek veel interessante sites oplevert.

¹ www.pldn.nl/wiki/Linked_Open_Data

² https://nl.wikipedia.org/wiki/Resource_Description_Framework

En niet alleen NDE en RCE steunen MCN hierbij, maar ook B&G en de RDW werken al met deze technologie.

Bijkomend voordeel voor MCN is dat zij binnen de erfgoedwereld hiermee echt een koploper is en daarmee voor NDE een heel interessante partij die ze graag willen ondersteunen

B: Twee fasen: gaandeweg 2023 is de projectgroep NRME tot het inzicht gekomen dat het verstandiger is om niet alle plannen en ambities in een keer mee te nemen, maar het project onder te verdelen in twee fasen.

De belangrijkste overwegingen hiervoor zijn:

- Zoals hiervoor al benoemd, gaat MCN voor nieuwe technologie. Het Netwerk Digitaal Erfgoed wees erop dat het NRME, zeker in vergelijking met andere erfgoedregisters, qua omvang en opbouw best complex is. Het advies van de NDE is om nu heel goed na te denken over de structuur, maar de bouw in twee fasen te doen. Hiermee kunnen nieuwe inzichten die onderweg worden verkregen, worden verwerkt in de tweede versie, zonder te hoeven wachten tot echt alles uitgekristalliseerd is.
- Een deel van de ambities zit in de koppelingen met externen zoals Beeld & Geluid en de Rijksdienst voor het Wegverkeer, maar ook met bijvoorbeeld Het Spoorwegmuseum en het Scheepvaartmuseum. In de contacten blijken deze partijen zeer positief en tot samenwerking bereid, maar het heeft tijd nodig voordat die samenwerkingen leiden tot concrete resultaten in de vorm van koppelingen met het NRME. Om daar niet op te hoeven wachten wordt tijdens de eerste fase een versie ontwikkeld van het Register waarin de koppelingen al wel zijn voorzien, maar nog niet allemaal geïmplementeerd.

Atlas Historische Infrastructuur en Mobiel Erfgoed

Aan dit samenwerkingsproject tussen de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en MCN is ook in 2023 doorgewerkt. Zo werden de mogelijkheden onderzocht of rijksmonumenten die verbonden zijn met mobiel erfgoed, zoals historische stationsgebouwen en bruggen, op de Atlas kunnen worden weergegeven. Daartoe vond op 3 februari een expertmeeting plaats bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Zie voor meer informatie de website van de RCE:

<https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/bronnen-en-kaarten/overzicht> en voor een voorbeeld van de invulling van de kaarten: <https://www.mobiel-erfgoed.nl/atlas/leeuwarden>.

Financieel jaarrapport 2023

Staat van baten en lasten

Kosten 2023	Bedrag
Vergaderkosten	€ 407,68
Kosten hosting websites	€ 168,47
Marketing & Communicatie	€ 2541,00
Secretariaat	€ 0,00
Kosten bank	€ 147,39
Contributies (o.a. FIM, Heemschut)	€ 327,50
NRME	€ 2358,45
Acties uit beleidsplan	€ 86,64
Diversen	€ 0,00
Totaal	€ 6037,13

Opbrengsten 2023	Bedrag
Bijdrage FEHAC	€ 1.000,00
Bijdrage FVEN	€ 350,00
Bijdrage HRN	€ 350,00
Bijdrage NFHL	€ 0,00
Inschrijvingen NRME	€ 0,00
MCN-factuur NRME 2023-01 Beeld & Geluid	€ 21.780,00
Totaal	€ 23.480,00

Resultaat	€ 17.442,87
------------------	--------------------

Balans per 1 januari 2023

Activa	Bedrag
Rabo rekening courant	€ 9.281,49
Rabo rekening courant chroom-6-project	€ 7.503,76
Vordering NFHL 2022	€ 700,00
Totaal	€ 17.485,25

Passiva	Bedrag
Reserve	€ 9.281,49
Reservering chroom-6-project	€ 7.503,76
Nog te ontvangen van NFHL	€ 700,00
Totaal	€ 17.485,25

Balans per 31 december 2023

Activa	Bedrag
Rabo rekening courant	€ 863,09
Rabo-spaarrekening	€ 33.203,76
Totaal	€ 34.066,85

Passiva	Bedrag
Reserve	€ 22.066,85
Voorfinanciering NRME 2.0 FEHAC	€ 12.000,00
Totaal	€ 34.066,85

Toelichting op de balans:

- De vordering op de NFHL is afgeboekt.
- De reservering voor het chroom-6-project is toegevoegd aan de reserve.

Bestuur MCN

In april trad Roel Augusteijn terug als penningmeester/bestuurslid van MCN namens de sector Weg. Arno van Voorden volgde hem op en werd op 29 augustus benoemd tot bestuurslid van MCN namens de sector Weg. De penningmeestertaken zijn tijdelijk ondergebracht bij de secretaris.

In september trad Jan Warnsinck terug als bestuurslid namens de sector Water van MCN. Begin 2024 zal een opvolger aantreden.

Het bestuur van de stichting bestond per 31 december 2023 uit de volgende personen:

- Edith den Hartigh – voorzitter (onafhankelijk)
- Kees Wielemaker – secretaris (namens de sector Rail) en waarnemend penningmeester
- Herman Sluiter – bestuurslid (namens de sector Weg)
- Marinus Kreuze – bestuurslid (namens de sector Water)
- John Sabelis - bestuurslid (namens de sector Rail)
- Arthur Jongeneelen - bestuurslid (namens de sector Lucht)
- Arno van Voorden (namens de sector Weg)

Ben Boortman en Max Popma zijn als adviseur verbonden aan de stichting Mobiele Collectie Nederland.

ANBI-informatie



De Stichting Mobiele Collectie Nederland (MCN) is door de Belastingdienst aangemerkt als een culturele Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dit betekent dat MCN geen schenk- en/of erfbelasting hoeft te betalen over de ontvangen schenkingen en erfenissen. Bovendien zijn giften aan MCN aftrekbaar, binnen de daarvoor geldende regels.

De stichting Mobiele Collectie Nederland (MCN) heeft tot doel:

- het samenstellen van een cultuurhistorisch representatieve collectie Nederlands mobiel erfgoed om de Nederlandse mobiliteitsgeschiedenis levend te houden
- het uitdragen van het belang van mobiel erfgoed en dit bij beleidsmakers onder de aandacht brengen.
- het behartigen van de belangen van organisaties en vrijwilligers, die zich met instandhouding van mobiel erfgoed bezighouden

Hieronder volgt de informatie over de ANBI-status van de stichting Mobiele Collectie Nederland (MCN):

Naam:	Stichting Mobiele Collectie Nederland (MCN)
Kamer van Koophandel:	27257865
RSIN-nummer:	8097.86.801
Contactgegevens:	Westersingel 9, 4101 ZG Culemborg, info@mobiel-erfgoed.nl
Beleidsplan:	Het MCN-bestuur heeft in 2023 het Beleidsplan 2023-2026 vastgesteld.
Beloningsbeleid:	De Stichting is een vrijwilligersorganisatie. De bestuursleden voeren onbezoldigd hun werkzaamheden uit.
Doelstellingen:	De doelstellingen zijn opgenomen in de Statuten van MCN (artikel 1) zoals opgesteld op 14 november 2000.

Kijk voor meer informatie op de site van de Belastingdienst: www.belastingdienst.nl/anbi.

Bestuurssamenstelling per 31 december 2023:

- Edith den Hartigh – voorzitter (onafhankelijk)
- Kees Wielemaker - secretaris (namens de sector Rail) en waarnemend penningmeester
- Herman Sluiter – bestuurslid (namens de sector Weg)
- Marinus Kreuze – bestuurslid (namens de sector Water)
- John Sabelis - bestuurslid (namens de sector Rail)
- Arthur Jongeneelen - bestuurslid (namens de sector Lucht)
- Arno van Voorden (namens de sector Weg)